

სახალხო განათლება+

„ძვენად არცერთი ბრკინი არ იყო, მასწავლებელი არა ჰყოლოდა.“
იოსებ ნონეშვილი

№ 3 (4507) • 25 თებერვალი • 2015 წელი • გაზეთი გამოდის ოთხშაბათობით • ფასი 80 თეთრი •

დედებო, გილოცავთ ვ მატეს!

ნომრის სტუდია: თბილისის სომხურენოვანი 104-ე საჯარო სკოლა

აქ საქართველოს სიყვარულით იზრდებიან

ათონელის 5-ს ამშვენებს ეგზოტიკური შენობა.

ეს სახელოვანი სომხურენოვანი სკოლაა, რომელიც დაარსებიდან 75 წლისა გახდა, ხოლო №104-ის მინიჭებიდან – სამოცისა.

მომხიბლავია სკოლის იერ-სახე. ასევე მაღალ დონეზეა მოწესრიგებული მისი ინფრასტრუქტურა. თვალსა და გულს ახარებს აკურატული დერეფნები, საკლასო ოთახები, ბიბლიოთეკა, სპორტული თუ სხვა სალონისძიებო დარბაზი. კეთილმონაცობილი ბუფეტი, ზომიერად გაჯერებული თვალსაჩინოება, კაბინეტ-ლაბორატორიები. ყველაფერი ერთად ჰარმონიაში ქმნის სამეცადინო განწყობილებას, აძლიერებს სასწავლო მოტივაციას.

ერენის 4-5 პრესტიჟული სკოლა მინახავს. არცერთ მათგანს არ ჩამოუვარდება თბილისის 104-ე.

აქ მუდამ გამოცდილი დირექტორები მოღვაწეობდნენ. ისტორიის თვალსაზრისით მათ შორის გამოჩენილი იყო შემოქმედი ორგანიზატორი **კარინე მანუკიანი**.

და აი, უკვე სამი წელია მის ძვირფას ტრადიციებს ღირსეულად აგრძელებს თავად ჩინებული პედაგოგი და ნოვატორი დირექტორი **ირინა ჟამკოიანი**, იგი თბილისის 98-ე საშუალო სკოლისა და დედაუნივერსიტეტის აღზრდილია. დიდხანს მოღვაწეობდა თბილისის 86-ე სკოლაში რუსული ენის მასწავლებლად, შემდეგ – დირექტორის მოადგილედ. იგი რუსული ენის სწავლების დარგში ბევრი მეთოდური ნაშრომისა და წიგნის ავტორია, სამი წელია 104-ე სკოლას განაგებს, რომ იცოდეთ, ძალიან წარმატებულად.

დირექტორს მხარს უმშვენებს მისი მოადგილე, შემოქმედი პედაგოგი **ალმარი**

სირადეგანი. ასევე დიდი წვლილი შეაქვს სკოლის წარმატებაში მათემატიკის მასწავლებელს, სამეურვეო საბჭოს თავმჯდომარეს **სილვა სარუხანიანს**. აქ ყველა კლასში ძლიერი, შემოქმედი პედაგოგები მოღვაწეობენ. ამიტომაც არის სკოლა ასე წარმატებული.

აქ მოსწავლეები საქართველოს სიყვარულით იზრდებიან. ეს იმაში გამოიხატება, რომ ყველამ კარგად იცის ქართული ენა. სომხურ სკოლადაც მათემატიკის ქართულ ენაზე ბრწყინვალედ სწავლობენ ქართულ უნივერსიტეტებში. აი, თუნდაც ასეთი მაგალითი:

შარშან 21-მა მოსწავლემ დაამთავრა სკოლა. **არამ მელიქიანი** და **ლიანა მარქარიანი** ვერცხლის მედლები მოიპოვეს. **ელზა ტოროსიანი**, **გარეგინ მიკირტუმიანი**, **გეგორქ მკრტიჩიანი**, **ლიანა მარქარიანი** და **არამ მელიქიანი** 100%-იანი გრანტით ჩაირიცხნენ უნივერსიტეტებში და წარჩინებული სტუდენტები არიან. უფრო მეტს გეტყვი: დირექტორის მოადგილე თავად სომეხი **ალმარი სირადეგანი** ქართულ ენა-ლიტერატურას ბრწყინვალედ ასწავლის სომეხ ბავშვებს.

საგნობრივი კათედრები ნაყოფიერად, საინტერესოდ მუშაობენ. მაღალ შედეგებზე ორიენტირებულია: ქართული ენა-ლიტერატურის (ხელმძღვანელი **მარეტა შახდინარიანი**), მშობლიური ენა-ლიტერატურის (**კარინე ოგანეზოვი**), დანყებითი კლასების (**ლამარა კაზარიანი**), მათემატიკის (**სილვა სარუხანიანი**), საბუნებისმეტყველო (**გულჩორა ბაბაიანი**), უცხოური ენების (**ვიოლეტა მყაყაშვილი**), საზემცნიერებების (**პაიცარ გრიგორიანი**), ფიზ.-ესთეტიკური აღზრდის (**მარინა არშაკიანი**) კათედრათა საქმიანობა.

სასწავლო-აღმზრდელობით პროცესში გადაწყვეტილია, განსაკუთრებული კლასის დამრიგებლების როლი. დირექტორმა მაღალ შეფასებას აძლევს გატაცებით მოღვაწე კლასის ხელმძღვანელების: **პაიცარ გრიგორიანის** (X კლასი), **სილვა სარუხანიანის** (VIII), **იზაბელა აბრამიანის** (XI), **ალინა ავეტიანის** (XII), **ასია ბაგრადასარიანის** (III), **ანუელა ამირხანიანის** (VI), **ელმირა არგულიანის** (I), **გულნარა არუთინოვის** (IX), **ლამარა კაზარიანის** (IV), **გულჩორა ბაბაიანის** (V), **მარინა არშაკიანის** (VII), **სირანა კალიანი** (II) თავდადებულ შრომას.

მადლობა ბრწყინვალე სახელმძღვანელოებითა და სხვა მეთოდური ლიტ-

ერატურით მდიდარი ბიბლიოთეკის გამგეს **ასმიკ ანტონიანს**, რომელიც პედაგოგებთან ერთად ბევრს მუშაობს მოსწავლეთა მაღალი წიგნიერებისათვის.

მასწავლებლის შრომა იზომება და ფასდება შედეგებით. ამ მხრივ ბევრი აქვთ საამაყო ამ სკოლის პედაგოგებს. ვეტერანი მასწავლებლები: **ანუელა ამირხანიანი**, **ასია ბაღდასარიანი** და სხვები კვლავ ახალგაზრდული შემართებით მუშაობენ. მოსწავლეთა თვითმმართველობას ენერგიულად უძღვება მეთაველასელი **ანა ოგანეზოვა**. ახალგაზრდები ერთად აწყობენ ემოციურ ღონისძიებებს. აი, თუნდაც ასეთი იყო ახლახან ჩატარებული წმინდა ვალენტინის (ე. ი. სიყვარულის) დღე.

– იმდენ ღონისძიებას ვატარებთ და იმდენი გამარჯვებულები გვყავს, მას თქვენი გაზეთის მთელი ნომერი არ ეყოფაო, – მითხრა ხუმრობით **ირინა ჟამკოიანი** და კომპიუტერით ზღვა მასალა ამომიბეჭდა.

ნამდვილად სწორია. იქიდან ჩვენ მხოლოდ რამდენიმე გამორჩეული მომენტის დასახელება შეგვიძლია. მაგალითად, კონკურსებში, კონფერენციებში, ოლიმპიადებში, სხვა პროექტებში თავი ისახელეს: **მარიამ ფერისხანიანი**, **ანა ოგანეზოვა**,

უნა მკრტუმიანცმა, **ამანდა სარქისიანი**, **გიორგი ფერისხანიანი**, **ანა ოგანესიანი**, **დავით გალსტიანი**, **ანა სირუნიანი**, **ოქსანა იაშაქიანი**, **ზენიკ მინასიანი** და სხვებმა. ვინც კი გამოგვჩა, ბოდიშს ვუხდით.

სკოლაში ფუნქციონირებს თეატრალური კლუბი (**ლიანა მარქარიანი**), ცეკვის წრე „**ნანქ**“ (**ლიანა კაშავენიძე**), ინგლისურის წრე (**სუსანა ახტიანი**).

ტრადიციად ჩამოყალიბდა შეხვედრები გამოჩენილ ადამიანებთან.

სიახლეა და სასიამოვნო ტრადიციად იქცა მშობელთა კონფერენციები.

არ შეიძლება არ ვახსენოთ ამ სკოლის აღზრდილი სახელოვანი ადამიანები: აკადემიკოსები **მხითარ** და **ედუარდ ჯორბაშიანი**, მწერალი **შაჰენ თათიკიანი**, აკადემიკოსი **სურენ მკრტიჩიანი**, პროკურორი **გოშარ ლაზარიანი** და სხვები. სკოლა ამაყობს სპორტსმენ (ევროპის ჩემპიონი აიკიდოში) **არარატ საიდიანი**,

სკოლაში თუ რამე დიდი ღონისძიება ჩატარდება, ჩვენი გაზეთი მზად არის მის გასაშუქებლად. სკოლის უსაფრთხოებას და დისციპლინას ერთგულად იცავენ მანდატურები: **იური კაზარიანი** და **ასმათ მექვაბიშვილი**, დაცვის მუშაკები: **რაჩიკ ნერსესიანი** და **გურამ ბასიაშვილი**. მათი კარგი მუშაობით დირექტორი ნამდვილად კმაყოფილია. კიდევ ბევრი კარგი რამ დაგვჩა უთქმელი. შემდეგისთვის იყოს.

ვულოცავთ 104-ე სკოლას იუბილეს და მომავალში კიდევ დიდ, შთამბეჭდავ წარმატებებს ვუსურვებთ.

აორის მიხველაძე,
პედაგოგიკის დოქტორი

სალინიანი განყოფილებებისათვის

გიორგი ლეონიძე ვაზაფხული

რთმელ მეზანზე მთფრინდი,
რთმელ მქრთლავი რამითა?
„ლილეს“ ქუხილთა ხმებში,
ნიაღვარების ტაშითა!
ვინა თქვა, სინაზით მთხვალე,
ენძელეთით და იითა?
სადაც მწვანე ფრთას დაიქნე,
ვაჟაკურ ძეგრას მიიტანს
საღამო, ასჯერ საღამო!
შენ ვაზაფხულის დგრიალთ!
ყინულს დაღვწე, ხმატკბილად
წყარბმ რთმ დაიწყრიალთს...
მე გულს დაგვლწე, ნაკვესარ
ლექსმა რთმ დაიძრიალთს!
შთრიალან გეხანხარებო:
მთდი, სულ ერთად ვიარბო!

დალალები... დალალები...
ჩემს ხელში ვინ მიმიქუჩებს?
დანანებოთ, დანანებოთ,
მე შეეყურებ მარწყვის ტუჩებს.
რა ვახე და რა ვიბთვე
კოტნა მწყურის და ამბოთი.
თუ არ ვინდა სიახლოვე,
რადად ვინდა ყოფნა შთრით.
მიმარბდე ტუჩის ლალი,
ვაზაფხულის ნაბრწყინვალე,
უკვდავების ღვინოდ შეესვა
შენი კოტნის ნაბრწყინვალე
დალალები... დალალები...
ეგ სიმდიდრე სად ვიშთვე?
გულში სევეა ვადაზღვავდა,
ვაპ, სიმთრევე!
ეპ, სიმთრევე!

მაკითხველთა საყურადღებოდ!

გაზეთის გამოსაწერად
მიმართეთ პრესის
გავრცელების სააგენტოებს:
„საქპრესა“ – გურამიშვილის
გამზ. 64, ტელ.: (032) 2 518 518,
„მაცნე“ – საირმის ქ. კორპუსი N 4,
ტელ.: 2 14 74 22.

თბილისი 104-ე საჯარო სკოლა
თბილისი 104-ე საჯარო სკოლა
თბილისი, 104-ე საჯარო სკოლა
Tbilisi, N 104 public school
2012-2013

მეგობრობასა და სიყვარულს ასწავლიან

თბილისის 132-ე საჯარო სკოლაში

დირექტორი თამარ მაჭარაშვილი

შედეგი თუ არა ფეხი შენობაში, უნებურად ნონევილის სტრუქტურები გამახსენდა: „რა კაცია, ეზო-კარი, ვინც ნარ-ეკლით შემოღობა, გაუმარჯოს ძმად შეფიცვას, სიყვარულს და მეგობრობას!“

დედაქალაქის 132-ე საჯარო სკოლაში ქართველი, სომეხი, რუსი და სხვა ეროვნების მოსწავლეები მეგობრულად იზრდებიან, ახალი დირექტორი ჰყავთ, გამოცდილი, სიახლეთა ინიციატორი, ტკბილმოუბარი. მოვიდა და მალე დააწყო ყველაფერს საკუთარი ხელნერა.

თამარ მაჭარაშვილი გორის რაიონის სოფელ ახალდაბის საშუალო სკოლისა და ცხინვალის პედინსტიტუტის აღზრდილია. 32 წელია პატარებს ზრდის იაკობის „დედადებით“. შარშან კონკურსის წესით ამ სკოლის დირექტორად გაამხრეს. იგი არა ჰგავს „ახალი ცოცხის“ პრინციპით მომუშავე დირექტორს. მოკლე ხანში თავის ძლიერ პედაგოგებთან ერთად

სკოლა აღმავლობის გზაზე დააყენა.

დირექტორს მხარს უმშვენივრებენ ასევე ნიჭიერი, ენერგიული, პირმშვენიერი მოადგილე **ეკა დათუკიშვილი** და, რა თქმა უნდა, შემოქმედებითად მოღვაწე მასწავლებლები.

ყველაზე დიდი სიახლე ის გახლავთ, რომ სკოლა აქტიურად ჩართულია პროექტში: „სამოქალაქო და სოციალური პარტნიორობა ინტერკულტურული განათლებისათვის“. შემოქმედებითი და გაცვლითი ურთიერთობა აკავშირებს სომხეთის საგანმანათლებლო კომპლექსთან სახელწოდებით „მხითარ სებასტაქი“. გამოცდილების ურთიერთგაზიარების, სომეხი და ქართველი მოსწავლეების დამეგობრების მიზნით შარშან ხუთდღიანი ვიზიტით იმყოფებოდნენ ერევანში და ეცნობოდნენ სასწავლო კომპლექსის საქმიანობას.

იმ სასწავლებელში არჩევითი ენა ისწავლება ქართული და მალ-

ალკლასელები მშვენივრად მეტყველებდნენ ქართულად.

მალე გაზაფხულზე ერეველი სტუმრები საპასუხო ვიზიტით თბილისელებს ეწვევიან.

132-ე სკოლაში ნაყოფიერად მუშაობენ საგნობრივი კათედრები. უნარიანად უძღვებიან: დანყებითი სწავლებისა და ესთეტიკა – სპორტის კათედრას – **მზია ჩხაიძე**, უცხო ენებისა – **თამარ ჩიკოიძე**, ქართული ენა-ლიტერატურისა – **სუსანა ასლანიანი**, საბუნებისმეტყველო-მათემატიკისა – **ინესა მანდალიანი**, საზემცნიერებისა – **ასმიკ დონაკანიანი**.

სასწავლო-აღმზრდელი მუშაობის მთელი სიმძიმე ხომ კლასის დამრიგებლებზე გადადის. შემოქმედებითად და შედეგიანად უძღვებიან რთულ საქმეს ჩინებული დამრიგებლები: **ლარისა ყაზიშვილი**, **ლუიზა პეტროსიანი**, **მზია ჩხაიძე**, **ნანა ყარაჯაშვილი**, **დიანა ასანიძე**, **ნათია მაჭარაშვილი**, **ლარისა გვეორჯიანი** და სხვები. დიდი მადლობა მათ ასეთი თავდადებული მოღვაწეობისთვის. იგივე გვინდა ვთქვათ გამობრძნედილ პედაგოგ **მაია კახნიანიშვილზე**, რომელიც ინკლუზივ ბავშვებთან გატაცებით და ნაყოფიერად მუშაობს.

გავეცანით მონივრე მასწავლებლებს, რომლებიც საგანს მაღალკვალიფიციურ დონეზე ასწავლიან. **თამარ მაჭარაშვილი** მაღალი შეფასება მისცა: **ვიქტორია აბრამიანის** (მათემატიკა), **ირინა საროკინას** (რუსული), **ემა ასტვაცატურაინის** (ბიოლოგია), **ვალენტინა ახრახაძის** (გეოგრაფია), **ინა მელაშვილის** (სპორტი) და სხვათა ნაყოფიერ მოღვაწეობას.

მოსწავლეები აქტიურად არ-

იან ჩართული სანერო მუშაობაში. მეტად პოპულარულია ჭადრაკის – პედაგოგი **ალექსი სტეფანიანი**, ჩოგბურთის – **მარინე მარუაშვილი**, კინობოქსინგის – **გიორგი ფილაშვილი** წრეების საქმიანობა. სკოლა ჩინებულმა კალათბურთელებმა ბევრჯერ ასახელეს. გამორჩეულ, პერსპექტიულ კალათბურთელად იცნობენ XI კლასელ **რაფაელ ხალათიანს**.

მაღალია მოსწავლეთა ჩართულობა შემოქმედებით კონკურსებში, ოლიმპიადებში. ინგლისური ენის ახალგაზრდა პედაგოგი

ნანა ყარაჯაშვილი გაკვეთილზე I კლასში

თამარ ჩიკოიძე ასახელეს მისმა აღსაზრდელებმა: **ანდრია ასლანიანი** (VIII კლასი), **ალექსანდრე ზურუჩიკი** (VI), **ინა კალუცკი** (VII), **ანრი მურადიანი** (IX), **თორნიკე ბაროიანი** (IX), რომლებმაც „London school“-ის ოლიმპიადებში სერტიფიკატები დაიმსახურეს.

მათემატიკურ ოლიმპიადა „ევერესტი“ იმარჯვეს მეოთხე-კლასელებმა: **გარიკ პოლოსიანი**, **ვიკა ალოვემა** და **მიხეილ მელიქს-**

ესიანმა.

ბრწყინვალე საახალწლო წარმოდგენა „თოვლი“ უჩვენა მაყურებელს II კლასის პედაგოგმა **ლუიზა პეტროსიანი**. ხელოვნების მასწავლებლის **ლარისა გვეორჯიანის** VI კლასელებმა ხელთნაკეთი თოვნიების დიდებული გამოფენა მოაწყვეს.

რედაქციის სახელით დიდი მადლობა უნდა ვუთხრათ ოქრომჭედელ **სერგო ავაქიანს**, რომელიც ენთუზიაზმით ჩართულია სასწავლო პროცესში და მოზარდებს ხელოვნების ესთეტიკას აზიარებს.

სკოლის უსაფრთხოებისა და დისციპლინის განმტკიცების საქმეში დირექციას აქტიურად უდგანან მხარში მანდატურები: **ალექსი ოლეიშვილი** და **ნათია რატიანიძე**.

ასე რომ, ახალი დირექტორის **თამარ მაჭარაშვილის** თაოსნობით სკოლა მძლავრი ნაბიჯებით მიდის წინ აღმავლობისაკენ.

ბორის ხარეზაძე

ინტერნეტმა ლამის წიგნი ხელიდან გამოგვაცალოს და რობოტებად გვაქციოს. იდიოტი უნდა იყოს კაცი, რომ კომპიუტერის უდიდესი სიკეთე არ ეხმოდეს, მაგრამ მედალს ხომ მეორე მხარეც აქვს? „მეტიხსმეტი ბრეტის-ბრეტო“, – ნათქვამია.

თუ ზედმეტად და არამიზნობრივად გამოვიყენებთ მას, ჯანმრთელობისთვის ზიანის მომტანი გახდება და არც სწავლების ხარისხს აამაღლებს. კალმასზე უფრო მარგებელი თევზი რომელია, მაგრამ ლუარსაბ თათქარიძე უფრომოდ რომ მიადლა, დაემართა კუჭის ანთება და „ჩაბარდა პატრონს“.

დაილოცოს წერა-კითხვისა და წიგნის გამომგონებელი. წიგნი – განუსაზღვრელი სიკეთის, ბედნიერების მომტანია საზოგადოებისთვის და არავითარი ზიანისა,

სოფლა – წიგნიარების დადაწყარო

ბიბლიოთეკა, როგორც კომპიუტერზე მეტია

მარად უკვდავია. კომპიუტერი თუ ზეკომპიუტერი ვერასოდეს შეცვლის და ჩაანაცვლებს წიგნსა და მის მკითხველს. ეს პრობლემა ცხარე დისკუსიის საგნად უნდა იქცეს.

ამჯერად კი შექმნილი ვითარების ფონზე გადავწყვიტეთ, სწავლა-აღზრდის საქმეში სასკოლო ბიბლიოთეკების როლისა და დანიშნულებაზე გვემსჯელა.

ამ მიზნით დედაქალაქის მონივრე 142-ე საჯარო სკოლის ახალგაზრდა, შემოქმედ დირექტორს **შორენა ცნობილაძეს** შევეხმიანეთ და ვთხოვეთ: გამოცდილების გაზიარების მიზნით რედაქციაში გამოგზავნა წერილი, თუ როგორ არის მათი სკოლის ბიბლიოთეკა ჩაყენებული სწავლებისა და აღზრდის სამსახურში.

დირექტორმა მაღალი შეფასება მისცა ამ საქმეში სიახლის მაძიებელი ბიბლიოთეკარის **მაია ჭიჭიშვილის** ნაყოფიერ მოღვაწეობას. გათავაზობთ თავად ბიბლიოთეკის გამგის წერილს:

განვითარებული სკოლის წინსვლა წარმატებებისაკენ, რა თქმა უნდა, დამოკიდებულია ბევრ ფაქტორზე, რომელთაგან ერთ-ერთი სტიმულატორი სკოლის ბიბლიოთეკაა. სწორედ ამ თვალსაზრისით, სკოლის დირექციის დიდი ძალისხმევით გარემონტდა და განახლდა წიგნსაცავი. შეივსო იგი მხატვრული, ისტორიული, სათავგადასავლო და სამეცნიერო ლიტერატურით.

მოსწავლეებისათვის მნიშვნელოვანია ის გარემო და ინტერიერი, რომელშიც მათ უწევთ მუშაობა. ყოველმხრივ ვახალისებთ მოსწავლეებს, დაიბრუნონ წიგნის სიყვარული, რაც შეიძლება ბევრი ლიტერატურა ნაიკითხონ. ყოველი ღონისძიება აქეთკენ არის მიმართული.

აქ არსებული წიგნები მოვარგეთ თანამედროვე სტანდარტებს. წიგნები განთავსებულია თაროებსა და კარადებში საფეხურების მიხედვით, მოსწავლეთა ასაკისა და ინტერესების შესაბამისად. გამოყოფილია მკითხველთა კუთხე.

ამჟამად ყველა პირობა შესრულებულია კომფორტული და საინტერესო გარემოს შესაქმნელად.

ბიბლიოთეკას აქტიურად

ამოუდგნენ მხარში სკოლის საგნობრივი კათედრების ხელმძღვანელები: **ინგა ფირანაშვილი**, **ნინო მაჭარაიანი**, **ნინო ჯიქაძე**, **თამაზა მაჭარაშვილი**, **ლია გუდაძე**, **ნანა ჩაჩუა** და **მარინე სარალიძე**.

განსაკუთრებულია ქართული ენა-ლიტერატურის კათედრასთან ჩვენი შემოქმედებითი თანამშრომლობა. ერთობლივად იგეგმება და ტარდება საინტერესო ღონისძიებები: ენის დღესთან დაკავშირებული კონფერენციები, აქტიურ მკითხველებთან მრგვალი მაგიდა, მწერლებთან, მსახიობებთან შეხვედრები. საინტერესო ინიციატივებს იჩენენ ქართულის პედაგოგები: **ლელა საური**, **მარინე სარალიძე**, **მაყვალა გერმანოზაშვილი**, **რუსუდან კვერნაძე**, **მაკა ფარეიშვილი**, **ნაზიბოლა ვაჩიშვილი** და **ლია გვირია**.

ყველა ღონისძიებას ვინ ჩამოთვლის, მაგრამ საინტერესოდ ერთს მაინც დავასახელებთ.

ბიბლიოთეკა მჭიდროდ თანამშრომლობს კათედრის წევრებთან და ასორციელებს ბევრ საინტერესო აქტივობას. მათგან გამოყოფილი პროექტს – „ჭკუა უხმარ არს ბრიყვთათვის, ჭკვა ცოდნით მოიხმარების“, რომელიც ითვალისწინებდა სასკოლო ბიბლიოთეკების შევსება-განახლებას

სხვადასხვა სახის ლიტერატურით.

სკოლის ბიბლიოთეკაში საინტერესოდ წარმართა ღონისძიება, რომელიც საჯარო სკოლის პედაგოგებმა: **ლელა საური** და **ნინო ჯიქაძემ** მოამზადეს მეშვიდე-მერვე კლასის მოსწავლეებთან, სახელწოდებით: „წიგნის ზღაპარი“. მონვეული იყო ცნობილი ახალგაზრდა მწერალი **დავით ტურაშვილი**. ასევე ესწრებოდნენ მერიის საკრებულოს წევრი **ნათელა მაჭარაიანი**, განათლების სამინისტროსა და ნაძალადევის რაიონის გამგეობის საკრებულოს წევრები.

განსწავლელობით, ნაკითხობით, დეკლამაციის ნიჭით თავი გამოიჩინეს მოსწავლეებმა: **ანა თანდიანიშვილი**, **ელენე კობახიძე**, **ნიკა გაგიშვილი**, **ლუკა მაჭარაიანი**, **საბა** და **ვაკო გოგატიშვილებმა**, **ვაჟა დარეიშვილმა**, **ქეთი ქიტესაშვილმა**, **ნინო ყურუმაშვილმა**, **გია ჭანტურიშვილმა**, **სერგი ჯიქიამ**, **ნიკა კუპატაძემ**, **ნიკა კონიაშვილმა**, **ანი ცაგარეიშვილმა**, **შოთიკო ჩოხელმა**, **თაკო ბაბურიშვილმა**, **თამარ თუმანიშვილმა**, **ლაშა მირზიაშვილმა**, **მარი რუბაშვილმა**, **ნიკა სონულაშვილმა**, **გია თაბორიძემ**, **თანანო გურგენიძემ** და სხვებმა.

სკოლის დირექტორის **შეორენა ცნობილაძის** დიდი ინტერესი და სურვილია, რომ სკოლის ბიბლიოთეკაში მუდმივად მიმდინარეობდეს განახლების პროცესი, ყველა პირობა შეიქმნას იმისათვის, რომ მოსწავლეებმა შეიყვარონ წიგნი და აღიზარდონ გემოვნებიან მკითხველებად.

მაია ჭიჭიშვილი, ბიბლიოთეკარი

„იზარდი, მწვანე ჯეჯილო, დაკურდი, გახდი ყანაო!“

მე-40 ბავა-ბაღი ბაღსარია

ჯანსაღი საზოგადოება, სადაც თაობები ყალიბდებიან პატრიოტები, ერთგულები, მეგობრულები, მოსიყვარულები, ტრადიციულები. სწორედ ამ საქმეს უყრის საფუძველს თბილისის მე-40 ბავა-ბაღი. ეს თეატრული უღამაზესად გაფორმებული მენობაში საქართველოს მომავალი ყალიბდება. მის კედლებში პატარებს მხიარული ჟრიაშილი, სიცილი, ცეკვები და სიმღერები არასდროს წყდება. ეს ის ადგილია, სადაც ყველა ბედნიერია, ყველა ხალისობს და უღიმიის ხვალისადელო ლამაზ დილას.

იგი პროფესიით ფილოლოგია. შვიდი წელია ამ ბავა-ბაღის დირექტორი გახლავთ. თანმიმდევრულად და მონესრიგებულად მიმდინარეობს ბაღში სასწავლო-აღმზრდელობითი პროცესი, ნაყოფიერად, შედეგინად. მონესრიგებულია ინფრასტრუქტურა და მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა. ბაღის ადმინისტრაცია მადლობას უხდის მერიის კეთილმოწყობის სამსახურს. იმ შრომისთვის, რომელიც მან გასწავა ბაღის ტექნიკური მხარის მონესრიგებისთვის. დირექტორის მოადგილე როზა ქილაზე ბევრს აკეთებს პატარების საკეთილდღეოდ. ბაღში ჰყავთ უნარშეზღუდული ალსაზრდელები, რომელთა მიმართაც განსაკუთრებულ ყურადღებას და სიბოძს არ იმურებს ბაღის ადმინისტრაცია. გასულ წელს სკოლაში გააცილეს 45 პირველკლასელი. ბაღში აღმზრდელობით პროცესს უძღვებიან: ელზა უგრეხელიძე, ქეთევან ბაზაძე, ნინო ონიანი, თეა კარტოზია, მადონა მღვდლიაშვილი, ირმა დალაქიშვილი, ხათუნა რომელაშვილი და გიული ქვლივიძე. განსაკუთრებით მინდა აღვნიშნო ქალბატონი ზიზი ჩოხელი, რომლის დამსახურებაა ბაღის მოლაშქვითი და მოხატული კედლები. ზიზი არის შესანიშნავი მხატვარი, რომლის ხელიც მართლაც ატყვია მთელ ბაღს. აღმზრდელობით თანამშენებელი

სიყვარულით, სიბოძით და მონებით ეკიდებიან თავიანთ ალსაზრდელებს. გვანცა ტაბატაძე, მაია ლუჯავა, ნინა ზულიაშვილი, ლია ფირანიშვილი, ნანა კაჭარავა მონდომებით მუშაობენ. საბავშვო ბაღის სრულყოფილი ფუნქციონირებისთვის ბევრს ზრუნავენ საქმის მწარმოებლები მარინე ფხალაძე და მაია მეტრეველი, მეთოდისტი - ევა ბეგიაშვილი, ლოგოპედი - ლალი ზანდიაშვილი, ექთანი - ხათუნა ომანაშვილი და მწე ქალბატონი ნათელა ჯალაღანია, რომელიც მართლაც და ყველანაირად გამოიჩინა პატარების მიმართ სიყვარულით და ყურადღებით. ბაღის აყვავებისთვის ძალისხმევას არ იმურებენ და თავიანთ საქმეს პირნათლად ასრულებენ: თეა ქორჩიაშვილი, შორენა ბუზალაძე, ირინა დალინკვიჩი, თამარ ტონია, ვაჟა დოლიძე, ვაჟა ფარსალაშვილი, იური ხუციშვილი. პატარებს გემრიელი საკვებით უმასპინძლებიან მარიამ გეჯაძე და მზია ბროლაძე. პატარები აქტიურები არიან, ეუფლებიან ხელოვნებას. ბაღში მოცეკვავეები და მომღერლები ბლომად ჰყავთ. ცეროდენების მუსიკალური უნარის, ნიჭის განვითარებისთვის ბევრს შრომობს პედაგოგი მანანა კოკია, რომელსაც ბევრი პერსპექტიული მომღერალი ჰყავს. კესო კვინიკაძეს ყველა იცნობს. ნიჭიერთა შორის არიან:

ნიკა გაბაძე, ნინო და ნუკა კოკოზაშვილები, დიანა კუციბაშვილი, გიორგი ჩიქოვანი, ანასტასია ჩუბინიძე, ნიკოლოზ ლილაშვილი, ნიკოლოზი ფუხაშვილი, ანასტასია გულუა, ლიზი ცუცქირიძე. ჰყავთ მოცეკვავეები: თეკლა გენებაშვილი, თიკაშვილი, დანი ჩიქოზავა, მარიამ ურიდია, თორნიკე თაბუკაშვილი, ალექსანდრე გენებაშვილი. იუმორის ნიჭით დაჯილდოებული ბავშვებიც ბლომად არიან. მაგალითად, გიორგი და თემური მირცხულაშვილები, ილია კვარაცხელია და სხვები. ბოლოს კოლექტივი მობილიზებულია რომ სკოლაში კარგად მომზადებული, პატრიოტული სულის მომავალი თაობის ღირსეული ნაკადი აღზარდონ. ყველა დარწმუნებულია, რომ ისინი სასახლოდ გააგრძელებენ სწავლას ქვეყნისა და საზოგადოების საკეთილდღეოდ. მადლობა ბაღის პედაგოგურ კოლექტივს ასეთი სიყვარულისა და ზრუნვისთვის, რომელსაც ისინი იჩენენ პატარებისთვის.

ნიკა გაბაძე, ნინო ოქიტაშვილი, ელენე ჭუმბურიძე, სალომე ანთელავა, ანა მაკასარაშვილი, ანი ფირანიშვილი, ბარბარე მაჭარაშვილი, თეკლა ბოჭორაშვილი, გიორგი გუგავა. ნორჩი მხატვრები არიან: სანდრო ნონაკაშვილი, ანი გაბუნია, ლიზი გოგელიძე, ნიკოლოზი მალაძე, თათია თაბაგარი. მხატვრულ კითხვაში გამოიჩინეს: ნია გაბუნია, ნიკა ტუხაშვილი, ნინო ვაშაძე. ტანვარჯიშით დაკავებულნი არიან: ნინო სამშიანი და ლიზი ბარულაძე. აქტიურები გახლავთ ანდრია ბუ-

სალამი 173-ე ბავა-ბაღელებში!

მოდი, მოდი, გაზაფხულო!

მუხიანში მდებარეობს ცეროდენების საყვარელი 173-ე ბავა-ბაღი. იგი გამოირჩევა თავისი ესთეტიკურობით. პატარებზე მზრუნველობით, აღმზრდელობით ძლიერი გუნდით. აქ იწრთობა პანიების სული. ყალიბდება მათი გონება, იკვალება საზოგადოებაში დამკვიდრების გზები. საოცრად მზრუნველი ხელები განაგებენ აქაურობას. ყველა კუთხე და კუნჭულში იგრძობა პატარებისადმი სიბოძ და სიყვარული. დანესებულებას სათავეში უდგას გამოცდილი პედაგოგი, საოცრად თბილი ადამიანი, ქალბატონი მარინე ზალიაშვილი.

ქალბატონი მარინე პედაგოგიურ ასპარეზზე მეტად ცნობილი და პოპულარული პიროვნებაა. ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი სხვადასხვა დროს წარმატებულად მუშაობდა 177-ე საშუალო სკოლის დირექტორად, გლდანის განათლების განყოფილების გამგის მოადგილედ, შემდეგ - გამგედ. გაგაცნობთ შემოქმედებითად მოღვაწე თანამშრომლებს: დირექტორის მოადგილე გახლავთ ქალბატონი ნადეჟდა ყოჩიშვილი. საგანმანათლებლო პროგრამების კოორდინატორია ქეთევან კახაძე, ფსიქოლოგი მაია რამაზაშვილი, ლოგოპედი ცისანა კილაძე, სპეციალური პედაგოგი - თამილა ქისტაური. ბავა-ბაღის კეთილდღეობაში უდიდესი წვლილი მიუძღვით ამ ადამიანებს. პატარებს თავს ევლება 16 აღმზრდელი და 15 თანამშენებელი. მზრუნველნი კასპელაშვილი,

თამარ ქვლივიძე, ვალიდა მგალობლიშვილი, თინათინ თეგეტაშვილი, ციციონ ზაქარიაშვილი, ოლია გასიშვილი, ხათუნა ბუაძე, მაია გოგია, თამუნა ლეთოდიანი, ნანა მესხი, ნანა ქიმაძე, ხათუნა ჯიშკარიანი, მარინე ნიკალური, ლამზირა მაზერიშვილი, თამარ ნარსია, მათი თანამშენებლები: ეთერ გოგელიაშვილი, ევა გახარია, ლილია აბაშიძე, თამარ საბაური, ნათია გასიშვილი, ნატალია გორგაძე, ინგა ნოზაძე, მაკა ტაჭანაშვილი, ელზა მღვრიშვილი, ნათელა ბეჭაური, ლია ბარუაშვილი, მაკა სამხარაძე, ლალი ლომსაძე, ნუნუ ნათუნაძე, მაყვალა ესართია, მარიამ ჯანიაშვილი. ამ ადამიანების ერთობლივი შრომა ისახება ალსაზრდელებს გაცისკროვნებულ თვალებში და ღიმილში. ისინი სიხარულით შესცივინებენ და მოშობელ დედასთან აიგივებენ თითოეულ აღმზრდელებს. ბავა-ბაღში კეთილმოწყობილია სპეციალური დასასვენებელი ოთახი, სადაც პანიები ბალიშებზე წამოკოტრილებული უყურებენ მულტფილებს დიდ ეკრანზე, სადაც სხვადასხვა ლამაზი გასართობი პროგრამებია. საინტერესოდ აქვთ მორთული დერეფნები, ოთახები, ძალიან მიმზიდველი და სასიამოვნო გარემოში უწევთ პანიებს ყოფნა, სწავლა და თამაში. მათ ცხოვრებას უფრო საინტერესოს ხდის ის ღონისძიებები, რომლებსაც ატარებენ აქ. ეწყობა კარნავალები, გამოსაშვები კონცერტები, ტარდება მხატვრული კითხვის კონკურსები, ერთი სიტყვით ძალიან საინტერესო გარემოა. ბაღს მიღებული აქვს უამ-

რავი სიგელი და დიპლომი. ბაღში აქვთ შესანიშნავი სპორტული დარბაზი. ბავშვების ჟრიაშილი მუდამ აყრუებს აქაურობას. უნიჭიერესი თაობა მოდის, ხელოვნე-

მისაშვილი, თამარ ბორცვაძე, საქმის წარმოებას უძღვება ნათია ზაქარიაშვილი. პედაგოგების კოლექტივი და ადმინისტრაცია მადლობას უხდის მერიის ბავა-ბაღების სააგენტოს უფროსს თემურ თორდინავას და გლდანის-ნაძალადევის გამგეობის, მაჟორიტარ დეპუტატს ქეთევან კობახიძეს ცეროდენებზე ზრუნვისათვის. აქტიურობით გამოიჩინეს ცეროდენებები: ანასტასია კალანდაძე, გიორგი ლეფსაია, ელენე აღიშარაშვილი, დანი ჭუმბურიძე, მედეა ჩიხრაძე, ბარბარე ენუქიძე, ნანუკა შუბითიძე, სერგო მამუკაშვილი, მათე მიქიაშვილი, გიორგი ქერაშვილი, ანა მეგრელი, ლამა ჯანანაშვილი, ანა სტეფანიაშვილი, დათა კარგივეი, ქეთი ზონიაშვილი, თიკო სამქანაშვილი, ვანო გურგენიძე, დათა ჯარიაშვილი, მარიამ ფანქველაშვილი, ანა გოგასაძე, საბა პაპიაშვილი, ლუკა მელაშვილი, ლუკა თანდაშვილი, მარიამ ბუთხაშვილი, დათო მაისურაძე, ანასტასია ხუჯაძე, ქეთი ზირაქაშვილი. მოდის დედებისა და ქალთა დღე - 3 მარტი. მოდის გაზაფხული. ყველა ამ ზეიმს გილოცავთ 173-ე ბავა-ბაღელები.

მარინე მირცხულაშვილი

„ნარსულისადმი ნოვა, პაპივი...“

არ დაპიპინოთ ნიკო შველიძე!

სალისინი, იუმორის ნიჭიერი და უცნაური კაცი იყო ჩვენი რედაქტორი, ზოგჯერ ჯიუტი და თავნათეცაა. მოკლედ უნდა გავაცნო იგი ახალ თაობას. **ნიკო შველიძე**. იგი მეოთხედი საუკუნე გაზეთ „სახალხო განათლების“ რედაქტორი გახლდათ, უფრო ადრე კი იუმორისტულ ჟურნალ „ნიანგს“ რედაქტორობდა. კიდევ უფრო ადრე დიდი სამამულო ომის მონაწილე გახლდათ, შემდეგ – თბილისის მე-4 საშუალო სკოლის პედაგოგი, მერე – (ცეკას ინსტრუქტორი – რანდივით ვაჟკაცი, წარმოსადგე, მხარბეჭანი ლომის ფაფარით დაყრილი თეთრი თმით. მექოთნეთა სოფელ შროშიდან იყო და ხშირად იტყოდა: შროშის ქოთანში ამოღესილი ლობიო ინდაურის ხორცს მირჩევნიაო.

მოლხენა უყვარდა. მხიარულ გუნებაზე დამდგარი ე. ი. შეღვინებული ფართო ქამარში ცერა თითს ჩაიყოფდა და ეშხიანად მღეროდა იმერულ სიმღერას: „იქნება რამე გენყინა, იქნება რამე წამომცდა, ხომ აღარ მისულხარ, მიყვარხარ, ერთხელ გაკოცე, რა მოხდა?“

ნიკო ხშირად იტყოდა, იმ წელს დავიბადე, როდესაც საქართველოში არაფერი საყურადღებო არ მომხდარა. ეს წელი კი 1915 იყო. და სწორედ ამიტომ მიხდა მოვიგონოთ ჩვენი ნიკო, ჩვენი დიდი რედაქტორი, რომელიც წელს 100 წლისა გახდებოდა. 90-ს იოლად გადააბიჯა, თუმცა (ეს სენი მაღალ კაცებს მუდამ ემუქრებათ) ბოლო დროს ნამგალა მთვარესავით მოხრილი დადიოდა.

ჩვენთან რედაქტორობის დროს მშვენიერი იუმორისტული ნიგნი „ნათლია“ გამოსცა, პატარა იუმორისტული ნოველებისგან შემდგარი.

ნიკოს შემდეგ რედაქციაში ალი და კვალი ნიკო – **გელა ნატროშვილი** მოვიდა. სიცილით კვდებოდა **ჯუმბერ ჩიქოვანი**: პატარა ნიკო მოვიდაო.

ნიკოს ძალიან უყვარდა ჭადრაკი. ისე მოუნდებოდა თამაში, როგორც მშობრს – საჭმელი, მაგრამ რედაქციაში სუსტი მოთამაშეები იყვნენ: **ნოდარ პაპკიაური**, **მურმან თავდიშვილი**, **ბეგო მუჯირიშვილი**. მათ იოლად ამარცხებდა და ამიტომ მათთან თამაში არ აინტერესებდა. იქვე გვერდით მთავლიტში (ცენზურაში) მუშაობდა ჩემი მეგობარი **ტიტე ხუხუა**. მას უთქვამს ჩემზე, მაგარი მოთამაშეაო.

სამუშაოს შემდეგ მიხმო, მეთამაშეო. სხვაგან მეჩქარებოდა, მაგრამ უარს როგორ ვეტყვი. თამაშს უყურებდა ნიკოს მეგობარი, „საქართველოს სოფლის მეურნეობის“ რედაქტორი **გოგი ჩაველიშვილი**. პირველი პარტია ადვილად მოუვდა. ბრაზი არ შეიმჩნია. მეორეს რომ აგებდა, ფიგურებს ხელი კრა და გადაყარა.

კაბინეტიდან რომ გამოვიდოდი, გოგიმ მითხრა: შეცდომა დაუშვიო. – როგორ, ბატონო გოგი, შეცდომა კი არა, მოვიგე-მეთქი.

– სწორედ ეს არის შეცდომა, უფროსს არ უნდა მოუგოო.

გავითვალისწინე. შემდეგი თამაშისას „უნებურად“ წავაგე. ო, როგორ გაიხარა. აზარტში შევიდა და თითქმის ყოველდღე რედაქციაში გვიანობამდე ვრჩებოდით.

ერთ დღეს ადრე წავედი რედაქციიდან. მოვეუთხოვია, – სამსახურიდან გავაგდე, უჩემოდ როგორ გაბედა წასვლაო, – გადმომცეს მეორე დღეს **ვალკო სიმონიშვილი** და **კაკო ჯიქია**.

გაზეთის დაგემგავაზე შევიკრიბეთ. ძალიან აქტუალური წერილი მქონდა სასკოლო თემაზე. გვერდზე გადადო. ეხვეწნენ **ვასო ბაიაძე** და **ალიკა ასლანიშვილი**, საჭირო მასალა და გავუშვათო. გაჯიქდა.

ვზივარ მონყენილი მარტო. ყველა წავიდა. სანამ ზუსტად 6 საათი არ შესრულდება, წასვლას როგორ გავებდავ.

თეთრი თავი შემოყო, წამოვი-თამაშოთო. ვხედავ, ჩემი წერილი გვერდზე ობოლივით აგდია. **ლაზარე** „შეცდომით“ წამგებთან უფრაზე დავსი. სიხარულით ცას ეწია. ჩემი წერილი წამოაცოცა და დაგემილ მასალებს შორის ჩალო: განა იმიტომ გაგიბრაზდი, რომ ადრე წახვედი, თამაში მინდოდაო.

პირველ სექტემბერს სწავლის დაწყებასთან დაკავშირებით ერთმა მეგვრელმა პედაგოგმა დაგვპატიჟა. სუფრას არაფერი აკლდა, იყო შებრანული გოჭი. აკლდა მხოლოდ ტყემლის სანებელა. – უტყემლოდ გოჭი რას ვარგაო, – შენიშნა ნიკომ. მასპინძელი არ დაიბნა: ტყემლით არის გაზრდილი, **პატენი**, მთელი ზაფხული ჩამოცვენილ ტყემალს ჭამდაო.

ჩემს ქალიშვილ ქეთისის „რიტუალების სახლში“ ოქროს მედალი განათლების მინისტრმა **ნათელა ვასაძემ** გადასცა. ამის აღსანიშნავად „პატარა პურ-მარილი“ მოვანყვე, მყავდა **ნოდარ პაპკიაური**, **გენადი სანაია**, **კაკო ჯიქია**, **მიშა მჭედლიძე**. მალე ნიკო მობრძანდა შავი „ვოლგით“, მძლოლ **ბესო უნგაძითურთ**. თამაშობდა **ტიტე ხუხუა**. ისე ჩანდა, რომ ნიკოს სუფრიდან ადრე ადგომა უნდოდა და საბაბს ეძებდა. და აჰა, საბაბიც, ტიტემ დედისა და დიასახლისის სადღეგრძელო შორიდან, შუშანიკიდან წამოიწყო.

უსმინა, უსმინა ნიკომ, – სანამ მეოცე საუკუნემდე მოხვალ, შემოგვათენდებო, – ადგა, ბოდიში მოგვიხადა და წავიდა.

კიდევ ბევრი მაქვს ნიკოზე მოსაყოლი. ყველას გვიყვარდა ჩვენი დიდი რედაქტორი, ბატონი **ნიკო შველიძე**.

გორის მიხვალაქი

ორი თვე სრულდება, რაც გამოცდა საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის ბრძანება №167/6 „**მასწავლებელთა დისციპლინური წარმოების წესის შესახებ**“. ბუნებრივია, მან პედაგოგიური საზოგადოების დიდი დაინტერესება გამოიწვია. ამ დადგენილების უფრო სრულყოფის მიზნით ვთავაზობთ განათლების დარგის რამდენიმე მუშაკის შენიშვნა-მოსაზრებებს.

გონაგურგნიძე (საქართველოს პედაგოგთა უფლებების დაცვის კავშირის პრეზიდენტი).

სკოლა უფრო ზნეობრივი კატეგორიაა, ვიდრე სამართლებრივი. ამიტომ უნდა ვერიდოთ ზედმეტ ადმინისტრირებას სკოლის საქმიანობაში.

განათლების სამინისტრომ უნდა განუმარტოს საზოგადოებას, თუნდაც დაგვიანებით, რამ განაპირობა დღევანდელ დაძაბულ სიტუაციაში აღნიშნული ბრძანება?

გასათვალისწინებელია ცვლილებები, თუ სკოლას ვანდობთ დირექტორის არჩევას, მასწავლებლების არჩევას, ჩვენი შვილების განათლებას, მოდით, მივანდოთ ის პროცედურებიც, რომლებიც მასწავლებლების ქცევას გააკონტროლებს.

ჩვენი აზრით, პედაგოგის საქმეები მოსწავლეების, მშობლებისა და პედაგოგებისგან შექმნილმა კომისიამ არ უნდა განიხილოს, რადგან ეს პედაგოგიის საფუძვლებს არღვევს. პრობ-

მოსწავლე, აქამდე დისციპლინური კომიტეტის მოწვევა ხდებოდა მხოლოდ განსაკუთრებული და რთული საქმეების განსახილველად, სხვა შემთხვევაში პედაგოგთა დისციპლინური გადაცდომის საქმეებს იხილავდა სკოლის დირექტორი.

ახალი წესით პედაგოგთა მიმართ დისციპლინური წარმოების დაწყების საფუძველი ხდება მოსწავლის მიმართვა, რაც არ მიმართავს მიზანშეწონილად.

გასათვალისწინებელია ცვლილებები, თუ სკოლას ვანდობთ დირექტორის არჩევას, მასწავლებლების არჩევას, ჩვენი შვილების განათლებას, მოდით, მივანდოთ ის პროცედურებიც, რომლებიც მასწავლებლების ქცევას გააკონტროლებს.

ჩვენი აზრით, პედაგოგის საქმეები მოსწავლეების, მშობლებისა და პედაგოგებისგან შექმნილმა კომისიამ არ უნდა განიხილოს, რადგან ეს პედაგოგიის საფუძვლებს არღვევს. პრობ-

სტრუქტურის დისციპლინური კომიტეტის საქმიანობის გამოცდობებს.

ირმა ომანაძე (თბილისის 166-ე საჯარო სკოლის დირექტორი)

ჩემი აზრით, მასწავლებელთა დისციპლინური წარმოების წესი უნდა ეხებოდეს ასევე კერძო სკოლის მასწავლებლებსაც.

სამართალდამცავი სტრუქტურების დადასტურების გარეშე სკოლის დირექცია არ არის უფლებამოსილი პედაგოგს დააკისროს დისციპლინური სახდელი.

გასაგებად უნდა განიმარტოს, თუ რას ნიშნავს მასწავლებლის მიერ სასკოლო დროისაგან თავისუფალ დროს ან სკოლის ტერიტორიის გარეთ ჩადენილი ქმედებებისას „სკოლას აქვს დასაბუთებული ინტერესი“.

დისციპლინური კომიტეტის შემადგენლობაში შედის მოსწავლე, მასწავლებელი და მშობელი თანაბარი რაოდენობით. რამდენად მართლზომიერი და „ეთი-

დავხვეწით და სრულვით!

ბის ამოქმედების აუცილებლობა. ან 2015 წლიდან 10 ათასი ლარის ეკონომიის მიღების მიზნით, რატომ უნდა დავითხოვოთ სკოლიდან 55-60 წლის ათასობით პედაგოგი?

ბრძანებაში არ ჩანს დისციპლინური სახდელის დასაკისრებელი პედაგოგი, ესწრება თუ არა დისციპლინარული კომიტეტის სხდომას. თუ ესწრება, რატომ არ არწმუნებს მას სადამსჯელო კომიტეტი სასჯელის სამართლიანობაში და რატომ ანიჭებს ამ ფუნქციას სკოლის დირექტორს?

დისციპლინარულ კომიტეტს მასწავლებლისათვის დისციპლინარული სახდელის დაკისრების ან უარის თქმისთვის, 3 კვირის ვადა საკმარისი არ არის, სულ ცოტა ერთი თვე მანცაა საჭირო.

მაია მღვდელაძე (თბილისის 108-ე საჯარო სკოლის დირექტორი).

დისციპლინარული კომიტეტის შემადგენლობაში აუცილებლად უნდა შევიდეს პედაგოგი, მშობელი და საშუალო საფეხურის

ლემები კი დირექტორმა კონფიდენციალურობის დაცვით უნდა მოაგვაროს, რადგან სკოლაში სინყნარე, სიმშვიდე და კეთილგანწყობა უნდა სუფევდეს.

მიუღებელია ტერმინი მასწავლებლის სამართლებრივი დევნა. სკოლაში გადაცდომის განხილვისა და მასზე ობიექტური რეაგირების მიზნით მოქმედებს დისციპლინური კომიტეტი, რაც სუბიექტური გადაწყვეტილებების მიღების შესაძლებლობას ზღუდავს.

მოსაწონია, რომ ყველა რეგულაცია ერთგვარი დამცავი მექანიზმა მასწავლებლის მიმართ ობიექტური, გამჭვირვალე, სამართლიანი გადაწყვეტილებების მიღებისათვის.

ვთვლით, ეს ახალი წესი ნამდვილად წინგადადგმული ნაბიჯია. გამომდინარე იქიდან რომ, თუ ცვლილება გააუმჯობესებს რეაგირებას პედაგოგთა მიერ ჩადენილ დისციპლინარულ დარღვევებზე, ეს მოსწავლეებზე ყოველმხრივ დადებითად აისახება. ასევე მიგვაჩნია, რომ ეს ცვლილება სტიმულს მისცემს სკოლებში ამ მნიშვნელოვანი

კურია“, მოსწავლემ მიიღოს გადაწყვეტილება მისი მასწავლებლის დასჯის შესახებ? ობიექტური და სამართლიანი იქნება იგი?

მხოლოდ წერილობითი მიმართვა უნდა იყოს დისციპლინური წარმოების დაწყების საფუძველი, ამასთან ერთად უნდა ხდებოდეს მომჩივანი პირის იდენტიფიცირება (გამოირიცხოს ანონიმური ინფორმაცია).

მიუღებელია მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებით გავრცელებულ ინფორმაციაზე კონტროლი და პასუხისმგებლობის დაკისრება არის თუ არა კონსტიტუციით მინიჭებული სიტყვის თავისუფლებისა და გამოხატვის ნების უფლების წარმევა?

დისციპლინური წარმოების დაწყების ხანდაზმულობის ვადის ათვლა „სამი წელი“ მეტისმეტად დროში გაწელილია.

მოამზადა **რომან მოსაშვილა**

P.S. შემდეგ ნომერში გავაცნობთ პედაგოგთა მოსაზრებებს

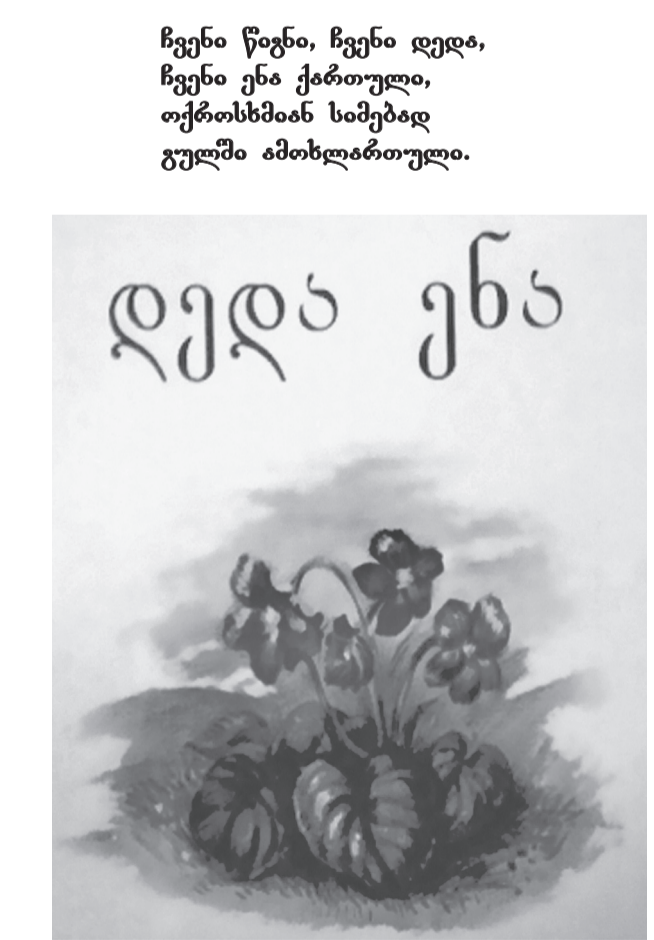
გიორგი ლეონიძე დიდაქა

წიგნი ჩვენი, ჩვენი დედა, ჩვენი ენა ქართული, ვაზრდადამი ფურცელი, ჩვენს ყრმობაში ჩართული!

დედის ძუძუ მეთრე, სიყვარული პირველი, ჩვენს აკვანს შემომჯდარი მგალთბელი ფრინველი.

იაგნანის ნიაფიო ჩვენს ყურთან რომ გვისმა, ყრმობა რომ გვისურნელა, რთოტრც ბადი მისიმა.

ტკბილად რომ გავგვისაზრა ჩვენ ბავშვობა ბეჩავი – შავი კაბით ვაზრდილებს, ვაზუნებულ ლეჩაქით.

„სიქას“ პროექტები – პრაქტიკულად

რუსთავის სათაო ოფისი

საგანმანათლებლო ინიციატივების ქართული ასოციაციის პროექტის ფარგლებში დღითიდღე აქტიურდება ქვემო ქართლის რეგიონის შვიდივე რაიონის საგანმანათლებლო სისტემა, ყველა სკოლა და ყველა კლასი, რომელიც სავსეა, სამოქალაქო განათლებას შეისწავლის. ზოგადად, „სიქას“ ბოლო წლებში არაერთი პროექტით ბევრი მოსწავლე და მასწავლებელი დაინტერესდა, გამოავლინა მათი პოტენციური ინტელექტუალური შესაძლებლობები და შემოქმედებითი უნარები.

მორიგი ღონისძიება მორიგი პროექტის „მომავლის თაობის“ ფარგლებში დემოკრატიული ჩართულობის ცენტრის რუსთავის სათაო ოფისში ჩატარდა, რაც მიზნად ისახავდა ოჯახური ძალადობის თემაზე ესეების კონკურსში გამარჯვებული მოსწავლეების გამოვლენას.

პროგრამა „მომავლის თაობა“ სხვა უმნიშვნელოვანეს ამოცანებთან ერთად მიზნად ისახავს მოზარდთა დამოუკიდებელი

აზროვნების განვითარებას, ქვეყნისათვის სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანი პრობლემების მიმართ საკუთარი დამოკიდებულების და შეხედულებების გამოვლენას, მოქალაქეობრივი პოზიციის არჩევას, კრიტიკული განწყობის გამოხატვასაც, თუკი ეს საჭიროა.

ესეების კონკურსში რეგიონის ასამდე ბავშვმა მიიღო მონაწილეობა. პუბლიკაცია შეიქმნა ქვემო ქართლის რეგიონის სკოლების მოსწავლეების მიერ პროგრამა „მომავლის თაობის“ ფარგლებში, რომელსაც ანხორციელებს PTL International, აშშ-ის საერთაშორისო სააგენტოს (USAID) დაფინანსებით და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მხარდაჭერით.

„სიქას“ – საგანმანათლებლო ინიციატივების ქართული ასოციაცია წარმოადგენს პარტნიორს ქვემო ქართლის რეგიონში.

კრებულად აკინძული ბავშვთა ნაშრომები ყველა მონაწილეს გადაეცა. კონკურსის ფიურში – საიას რუსთავის ფილიალის ხე-

ლმძღვანელმა **ეკა ფავლენიშვილმა**, რუსთავის ახალგაზრდული ცენტრის ხელმძღვანელმა **სოფო ხუციშვილმა** და საერთაშორისო ჩართულობის ცენტრის კოორდინატორმა **ლიანა ჩარკვიანმა** ხალხმრავალ აუდიტორიას გააცნეს გამარჯვებული მოსწავლეები. ოჯახური ძალადობის თემაზე დაწერილი ესეებით გამარჯვებულნი გახდნენ თეთრინყაროს სოფელ ბოგვის საჯარო სკოლის მე-12 კლასელი **ბადრი პოილარაშვილი**, ამავე სკოლის მე-12 კლასელი **დავით ხენიაშვილი**, რუსთავის კერძო სკოლა „რეცას“ მოსწავლე **ცოტნე გელოვანი**. გამარჯვებულნი დაჯილდოვდნენ ფასიანი საჩუქრებით. ყველა მონაწილეს გადაეცა სერთიფიკატი.

„სიქას“ აღმასრულებელმა დირექტორმა **ინგა პაიჭაძემ** ყველა მონაწილეს კიდევ ერთხელ განუმარტა, რომ პროგრამა „მომავლის თაობა“ ხელს უწყობს სამოქალაქო განათლების სასწავლო პროგრამის გაძლიერებას სკოლებში, მოსწავლეების მიერ სამოქალაქო განათლების

გაკვეთილებზე მიღებული ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენებას და სამოქალაქო განათლების პედაგოგთა პროფესიულ ზრდას.

ეს პროგრამა 2014 წლის სექტემბრიდან დაიწყო და 2016 წლის ივნისამდე გაგრძელდება, რაც საშუალებას მისცემს მოსწავლეებს საკუთარი ინიციატივებით თვითონაც მოინონონ თავი და სკოლაც წარმოაჩინონ.

„მომავლის თაობის“ პროგრამის ფარგლებშივე პროექტში ჩართული სკოლების მოსწავლეებისა და პედაგოგებისათვის 17 თებერვალს „სიქას“ უშუალო ინიციატივით ჩატარდა ფოტოგრაფიის ტექნოლოგიის გაცნობისა და შესწავლის ლექცია-სემინარი, რომელსაც დაესწრნენ კერძო სკოლების „ჩირაღდანის“, „რუსთაველის“ „მზეკაბანის“, მე-6 საჯარო სკოლის მოსწავლეები.

საქართველოს ფოტოგრაფთა ასოციაციის თავჯდომარემ **კახა ფხაკაძემ** და ამავე ასოციაციის გამგეობის წევრმა **ნინო მღებრიშვილმა** უჩვეულოდ მაღალ დონეზე ჩატარეს თეორიული და პრაქტიკული მეცადინეობა ფოტოპარატის შესაძლებლობების, ფო-

ტოგრაფიის ტექნოლოგიის და სხვა საკითხების შესახებ. ღონისძიების მონაწილე მოსწავლეებმა თავიანთი ფოტოკამერებით ადგილზევე გადაიღეს ფოტოები და დააფიქსირეს შესწავლილი.

პროექტი „მომავლის თაობა“ ამიერიდან სწორედ მოსწავლეთა მიერ გადაღებული ფოტოებით ასახავს ჩატარებულ ღონისძიებებს და ისიც შესაძლებელია, რომ ამ ღონისძიებამ ზოგიერთს სამომავლო პროფესიად ფოტოგრაფია აარჩევინოს.

ღონისძიების ორგანიზებას „სიქას“ აღმასრულებელი დირექტორი **ინგა პაიჭაძე** და კოორდინატორი **ანი ციციშვილი** უძღვებოდნენ.

პროექტი გრძელდება აშშ-ის განვითარების სააგენტოს დაფინანსებით და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მხარდაჭერით. ქვემო ქართლის რეგიონის სკოლები აქტიურად მონაწილეობენ მასში კონკრეტული მოსაზრებებითა და ინიციატივებით.

ლია მარტაშვილი

ჰედაგოვის პოესური პადოსრა

ლამარა მუქაიძე

მარტოების ზეიმი

მარტოს ულთ, მარტონელაგ, კეთილთ, თხკედელში ცოცხლად გამოკეტილთ, მამის სახლ-კარს ძალით ამოკვეთილთ, უცხოთობით წელში გადაწყვეტილთ.

მთა-მთიულეთს სახლ-კარ-გამოკეტილთ, უცხო კერას ბარში ვერდანერვილთ, გაუგებარ ძალებს შეჭიდებულთ, ცას და მიწას შორის დაკიდებულთ!

ავი დრთის ქარბობბაღამ გატარბა, ჯოჯოხეთის ცეცხლში გამოგატარბა, თავს დაგეშხო სააქათ ძირტკბილი, ქმრის ღალატბი, ძვირფასი ძმის სიკვდილი!

მარტოს ულთ, მარტონელაგ, ეულთ, მტკიცე ქალთ, ავად არ წაქცეულთ, ეგრე იყოს, ბრძოლა გიჯობს ამ შეებას, სიკვდილის პირს ყველა მარტო დარჩება!

აზრის სიკვდილი

კვდება მიუვალ კლდის თავზე, მკერდდაღეწილი აზრისი, ბრჭყალს ვეღარ უწვდენს მიწაზე, ბორჯავს, ფრთასა სცემს, არ წივის.

უფსკრულს ჩახედავს ბოლმინ, ცის ლაფვარდს ეძებს, ბნელია! იბრძვის, არა სთმობს სიცოცხლეს, აზრისის ბედი ძნელია!

კლდეს სიღამაზე აკლდება, მთას – ძალა თავის შვილისა, გლოვობენ წასვლას ძლიერის, ღალატსა, ფრთაგამოღებისა.

– კლდეებო, ჩემს შვილს მიხედეთ, მართვე რთი დამარბა ბუდეში, ეგეც აზრისი იქნება, თქვენი მომავლის ნუგეში!

ქართული ენა

მეფე, მეუფე, უფლება, ფლობა, დაუფლება და დაუფლებული, ხელის უფალი, თავის უფალი, – აზრი სიტყვაში ჩადრულებული!

„მარბვა“, „დამარბვა“, „დაფლვა“, „საფლავი“, „დიდი“, „დიდება“ და „დიდებალი“.

ზე ცა, უფალი, სენელი, ქვესკნელი... – რა გენმა შექმნა ენა ქართული!

ვგათხუხ

გლოტხუს ვატრიალებ ამ გაბუშტულს, მერდიანები დარბიანს; იქ, თრ ზღვას შუა ჩემი სამშობლოთ, თვალებს გაფადევენებ დარდიანს.

ცა-მიწავე, არაფერი აურიოთ, ფრთხილად იტრიალე, სანატრელთ, ისე არა ჰქნა, გაუტოლო და რუკიდან მთისრთლო საქართველო!

უძილოების რეკვიზი

გატრეცილი ღამე და დაფლეთილი ფიქრები... იქით – ძველი კარბადა მტვერწაყრბილი წიგნებით.

მოფუთფუთე სიტყვები, რთოტრ სხვისი ბაღლები, გულის ფეთქვა რბმული, დაჭიმული ძარბვებით...

ეს ერთი დღეც გავიდა, ღამემ ფარდა დაუშვა, მთვარეული ღამდები საღაცაციოდ გაუშვა...

მთვარემ დასხა კედელზე ვერცხლისფერი ფიქრები, სადაც წუთებს საათი ითვლის მუქი ისრებით.

არადა არ თენდება! დრთ საათის ფიქრია... უძილობის წუთები თვალბლია მიჭრბიან...

შეხვედრა ემიგრანტყოფილ მასწავლებელთან

გამარჯობათ, რუსთაველებო!

გი ნანა გაბელაია რუსთაველი ჯერ მასწავლებლად, მერე განათლების სამმართველოში – მეთოდისტი-ინსპექტორად, ხოლო მოგვიანებით მე-8 სკოლის დირექტორად მუშაობდა, იყო საზოგადოების აქტიური წევრი, მუდმივად ბეჭდავდა პუბლიკაციებს პერიოდულ პრესაში.

მან საქართველო 90-იან წლებში დატოვა და საბერძნეთში წასული ე. წ. ეკონომიკურ ემიგრანტად იქცა. შვილების, ოჯახისა და სამშობლოს მონატრებამ დეპრესიაში ჩააგდო, მაგრამ საკუთარ თავს მოერიდა, დაულაღავი შრომით გადაიტანა წლები და ყოველდღიურობასთან შერიგებულმა იქ მყოფ თანამემამულეებთან ერთად გაუძლო ბედისწერის ჭირ-ვარამს. „ბიზანიუ-12“, ერთხანს ამ მისამართზე მცხოვრებ საოცრად სათნო მოხუცს ბერძენ ლორას უვლიდა, ამჯერად მადლ-მოსილებით და არა მხოლოდ ანაზღაურებისათვის. ძილის წინ მუდამ ლოცულობდა, სულიერების გადარჩენისათვის ღმერთს ავედრებდა საკუთარ თავს და მოხუცის ჯანმრთელობასაც. სასწაულიც წნორედ ამ სათნო მოხუცის სახლის იდილიურ გარემოში მოხდა. ემიგრანტმა ლექსების წერა ძალდაუტანებლად დაიწყო და სულიერი ტკივილების დასაყუჩებლად პოეტურ სახეებსა და სტრიქონებს შეეჭიდა.

ნ. გ. ...აქ დავბრუნდი და გული ისევ მტკივა. გულწრფელობა, უშუალოება და სიყვარული ბერძნების დამახასიათებელი თვისებაა. მათ ერთმანეთი ძალიან უყვართ და თავისიანს ადვილად არ იმეტებენ. პატივს სცემენ და აფასებენ საქართველოდან ჩასულ მაღალზნეობრივ ქართველებსაც. ეგ არის, საქართველოს და ქართველ ერს ჯეროვნად ვერ იცნობენ, გასაკვირი კია, ჩვენი ქვეყნების ისტორიული კავშირი ჯერ კიდევ არგონავტებიდან მოდის.

აქეთ მომავალი ვფიქრობდი, რომ უკეთეს საქართველოში

დავბრუნდებოდი, პრობლემები აღარ დამხვდებოდა, მაგრამ, სამწუხაროდ, ისევ მასიურად მიდის ქართველობა საზღვარგარეთ სამუშაოს საძებნელად, ისევ პრობლემები აქვს ერს... კითხვა – ვინ შეუცვლის ჩვენს მოზარდებს დედას, მამას, ბებიას და ბაბუას, რომლებიც საზღვარგარეთ მიდიან საარსებო წყაროს საშოვნელად, გულს მიკლავს და ძილს მიფრთხობს. საკუთარ თავზე გამოცვადე, რას ნიშნავს, შვილებთან განშორება.

მტრად მოსულმა შაჰ-აბასებმა და თემურ ლენგებმა იმდენი ვერაფერი დააკლეს ქართველობას,

ყველაზე მეტად სკოლა და მოსწავლეები, ზარის ხმა მენატრებოდა, სიზმარში მოსწავლეთა ნანერებს ვასწორებდი... გაზაფხულზე მერცხლების შემოფრენას ველოდი, მეჩვენებოდა, ჩემი დედულ-მამულის ეზო-კართან აჭიკტიკებდოდნენ და გაზაფხულს მახარებდნენ...

ქართველ ემიგრანტებს ნუგეშად ათენში გამოძავალი ქართული სათვისტომოს გაზეთი „ელადა“ გვექონდა. ამ გაზეთის გულისხმიერი და მაღალპროფესიონალი რედაქტორი ანა ყურმაიშვილი მართლაც სამედიცინო საქმეს აკეთებს, ქალაქ სალონიკში მისი მოადგილე თამარ სოლოლაშვილია, რომელიც ყველა ქართველ ემიგრანტთან მეგობრობს, ეხმარება, უბეჭდავს, ახლობელივით უდგას

აქ ჩამოსულ ემიგრანტებს: მე, ლალი ყურაშვილ-ღვთისიაშვილს, ლალი მჭედლიძეს, ნონა მორბედაძეს – საქართველოს ქალთა საბჭოს აღმასრულებელი დირექტორის ქეთევან გაბრუაშვილის და ქვემო ქართლის ქალთა ასოციაციის თავმჯდომარის ნარგიზი ტაბატაძის და საბიბლიოთეკო ქსელის დირექტორის თეა ყვანის ინიციატივით ამ დღეებში გულთბილი შეხვედრა მოგვინყვეს და მოგვცეს საშუალება ჩვენი ლექსებით მოვსიყვარულეობით მონატრებულ თანამემამულეებს, რისთვისაც უღრმეს მადლობას ვუხდით ამ მშვენიერი საღამოს ყველა მონაწილეს.

აი, ორიოდე ამონარიდი სტროფი ნანა გაბელაიას ლექსებიდან:

„ძველი მთასტრის ხაგისან კედლებს ზა ვნებიახად ეხვევა სურთ... ამ სიჩუმეში დაისადგურე, სასუფეველი იბოვე, სულთ!“

„ბეთანიაში ეკლესიასთან, ლურჯ დიდილთებს მე გვეკითხები...

- თამარის ღმრთავს უხმოდ, ამყაად, იდგენ ეს მთები?“

რა თქმა უნდა, შეხვედრის საღამო იყო მეტად ემოციური და შთამბეჭდავი, „ეშხიანი და მომხიბლავი“.

ნანა გაბელაიას ბიოგრაფია საქართველოში შვილებთან და შვილიშვილებთან გრძელდება, სულთ ხორცამდე პოეტური შთაგონებით სავსე ქალი კვლავაც გაახარებს მკითხველს ახალი ლექსების ახალი კრებულებით.

ლია მარტაშვილი

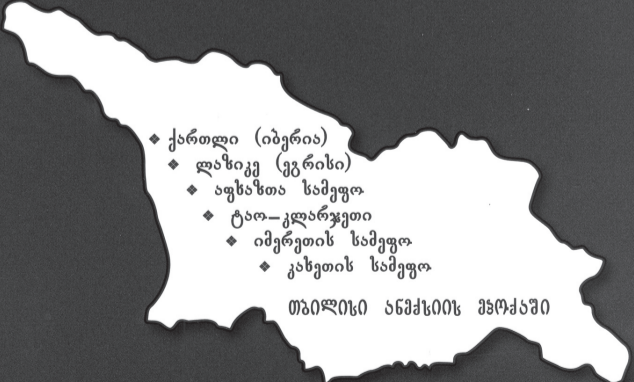
რაც ახლა სჭირს საქართველოს. ქართველი ქალი, დედობით გამორჩეული, უდიდეს წინააღმდეგობაშია ჩავარდნილი, შვილების ბედნიერებისათვის, შვილიშვილებზე ზრუნვისათვის შვილებისაგან და შვილიშვილებისაგან შორს მიდის, რა ფული აანაზღაურებს განშორების ამ ტკივილებს... ქართველი ქალისათვის იმაზე დამამცირებელი რა უნდა იყოს, რომ საკუთარი სამშობლოსაგან განწირული უცხო ტომის ადამიანებთან ყოველგვარ დამამცირებელ სამუშაოს კადრულობს, ოღონდ აქ დარჩენილი ოჯახისათვის საარსებოდ რამე იშოვოს. მთელი იქ ყოფნის მანძილზე,

გვერდში, ამ გაზეთთან მუდმივად ვთანამშრომლობდი, ვბეჭდავდი პუბლიკაციებს და ჩემს ლექსებს. ამ გაზეთის გამომცემლებს ყველა ქართველი ემიგრანტის სახელით მადლობას ვუხდით და შემოქმედებით აღმასვლას ვუსურვებ.

მიუხედავად შორს ყოფნისა, ქართულ თანამედროვე მწერლობას, შეძლებისდაგვარად ვეცნობოდი, ზოგიერთი ვაი მწერლის გასაგონად მიზნა ვთქვა, რომ მათ მიერ არჩეული გზა ის არაა, რომელსაც ქართველი გემოვნებიანი მკითხველი გაჰყვება ან მომავალი თაობები მათ ნაწარმოებებს ეზიარებენ.

გარიელ მუმლაძე

ქართულ ენაში პრონოლოგია

ყველა ოჯახის სამკვიდრო წიგნი

ყველა ოჯახისთვის სამკვიდრო წიგნი

გამოვიდა პედაგოგისა და მწერლის სამაგიდო წიგნი „ქართველ მეფეთა ქრონოლოგია“. ამჯერად მკითხველს მის შესახებ არაფერს ვეტყვი. მხოლოდ ვურჩევთ, ნაიკითხონ და გაითავისონ. წიგნი მათ საქართველოს ისტორიაში ღრმად ჩაახედებს.

კაროდული აფორიზმები

საყოფაღო

- *** მას დედის ძუძუ ტკბილი არაფრად შერგებია, მასწავლებლის დახმარება ვისაც დაზარებია.
- *** სწავლის ძირი მწარე არის, კომპიუტერში გატკბილდების?
- *** რომ არ ვინვალო წიგნებით ბევრი, აგერ არ არის კომპიუტერი?
- *** რაღა ჯობია თუ ვარდი, უეკლოდ მოიკრიფების.
- *** წიგნის კითხვა ძნელი არის, კომპიუტერში იოლდების.
- *** საქმის კეთებაა ძნელი, თორემ კრიტიკოსი ბალდადიდანაც მოვავო.
- *** ამერიკული ტინტები ურჩევნია მას მამულსა.
- *** ბრაიზას, ბაროზოს, ბილდტს, ნავაროს თუ ფულეს, გონს მოვეგოთ, ქართველებო, ნუ შევაჭმევთ ჩვენს ფულეს!
- *** ბევრ დაპირებულს ცოტა შესრულებული ჯობიაო.

კინდელი

კვალი ნათელი

(ნათი რაზმაძის მოხუცობა)

ჩვენი სიცოცხლე ამქვეყნად ერთობ მოკლეა, ერთი წუთია, თუ გინდა, ასე წელიც რომ იცოცხლო, იგი მაინც ერთი წუთია, სწრაფმავალია, თვალის ერთი დახამბამება...

ამიტომ ადამიანებმა ეს წუთისოფელი გონივრულად, ხალხისა და ქვეყნის სასიკეთო საქმიანობაში უნდა გამოიყენონ სიყვარულით, სიამტკბილობით უნდა დალიონ თავისი სიცოცხლის დღეები.

ქალბატონმა **ნადია რაზმაძემ** ისე განვლო თავისი ჩრდილდაუკრავი ცხოვრება, რომ ერთხელაც არ დასცდენია ბაგეთაგან აუცი საწუთროს მიმართ. რა თქმა უნდა, ცხოვრებაში მასაც შეხვედრია უსიამოვნებანი. ხანგრძლივი პედაგოგიური მოღვაწეობისას ყველა როდი ასრულებდა თავის მოვალეობას ქალბატონი ნადიას გუნებისად. სხვა სულიერი ტკივილიც არაერთხელ განუცდია ყველასთან და ყოველთვის ამ მართალ პიროვნებას, მაგრამ არასოდეს დაუკარგავს ზომიერება.

ამ მკაცრი იერსახის ქალბატონს მუდამ ჰყოფნიდა ქალური კდემამოსილება, თავშეკავების ძალა და უნარი; ამიტომაც იყო იგი გამორჩეული ხელმძღვანელი, დიდბუნებოვანი ადამიანი; ამიტომაც სწამდათ მისი სალი გონების ნააზრვეი, მკაფიოდ ჩამოყალიბებული სასიკეთო რჩევა-დარიგებანი.

დედაქალაქის ნაძალადევის (ლენინის) რაიონის მკვიდრი უმაღლესი სასწავლებლის დამთავრების შემდეგ (1949 წ.) ქარელის რაიონის სოფელ ავლევის საშუალო სკოლაში მთავლინეს ისტორიის მასწავლებლად. ოთხი წლის შემდეგ დაბრუნდა დედაქალაქში და ნაძალადევის რაიონის საშუალო სკოლებში გააგრძელა პედაგოგიური საქმიანობა. 1967 წელს 138-ე საშუალო სკოლის დირექტორის მოადგილედ დაინიშნა. 1969 წელს კი თემქის დასახლებაში ახალგაზრდული 48-ე საშუალო სკოლის დირექტორის მოადგილედ გადაიყვანეს, სადაც 2007 წლამდე იღვანა. მაშინდელი 48-ე საშუალო სკოლის ახალგაზრდა დირექტორი (შემდგომში ორი რაიონის განათლების განყოფილების გამგე) ბატონი **დემურ კლანდაძე** იგონებს: „ქალბატონი **ნადია რაზმაძესთან** ჩემი ურთიერთობის წლები უმშვენიერეს

დროდ მიმაჩნია. ამ პერიოდში განისაზღვრა ჩემი მრწამსიც, ადამიანური სულისკვეთებაც და პროფესიული მიმართულებაც. ბევრი კარგი თანამშრომელი მყოლია, მაგრამ ქალბატონი ნადია ყველასგან განსხვავებული, თავისთავადი ხელნერის პედაგოგი ბრძანდებოდა. ამ ორიგინალობას, უპირველეს ყოვლისა, ქმნიდა ბრწყინვალე პიროვნული თვისებები – სულის სისპეტაკე, უბრალოება, ჰუმანურობა, კეთილშობილება პარმონიულად შეხამებული სამართლიან, მკაცრ მომთხოვნელობასთან. ქალბატონი ნადიასწარი ადამიანები, მართლაც რომ, ღვთის ნებით არიან მოვლენილი ამ ქვეყნად. ამიტომაც აქვთ მათ ესოდენ დიდი სიყვარული თავიანთი პროფესიის, მტკიცე ერთგულება შრომისა და ადამიანების მიმართ...“

ახალი სკოლა უმეტესად ახალგაზრდა კადრებით იყო დაკომპლექტებული და დირექტორის მოადგილეს სასწავლო-აღმზრდელობით დარგში დიდიდან ღამემდე თავაუღებელი საქმიანობა უწევდა. ყველა მისგან იღებდა რჩევა-დარიგებას. ახალგაზრდა პედაგოგებს თავის გაკვეთილებზე ისწრებდა. მისი გაკვეთილები მუდამ დატვირთული და საინტერესო იყო თავისი მრავალფეროვნებით, მიზნის სიცხადით, გონებისა და გულის შესარგისი საზრდოთი. მასწავლებლის საქმიანი მოძრაობა თითოეულ მოსწავლეს უსიტყვოდ უმორჩილებდა გაკვეთილის პროცესს. საშინაო დავალებებს დიფერენცირებულად იძლეოდა. იყო „სავალდებულო“ და „არასავალდებულო“ დავალებები. ასეთი დაყოფა სუსტ მოსწავლესაც ალუძრავდა სურვილსა და ინტერესს „არასავალდებულო“ დავალებისადმი. გამოძახებულ მოსწავლეს ყოველმხრივ აკვირდებოდა, ამონებდა მისი ცოდნის დონესაც, სულიერ სამყაროს და გონებრივ ჰორიზონტსაც. ყველას შრომისა და სამშობლოს დიდ სიყვარულს ასწავლიდა.

ქალბატონი ნადია მასწავლებელთა დიდი მასწავლებელი იყო. მისი გაკვეთილზე დასწრება და გონივრული რჩევის მიღება ახალგაზრდებსაც ახარებდა და ხანდაზმულებსაც. მის მიერ პროფესიონალიზმის მაღალი დონით მომზადებული მოხსენებები პედაგოგიური საბჭოს წევრებს მოტივაციასა და პროფესიის დიდ სიყვარულს უღვივებდა. ამიტომ იყო, რომ 48-ე საშუალო სკოლა 4-5 წელიწადში ხელმძღვანელი კადრების ერთგვარ სამჭედლოდ იქცა. პედაგოგიური ოსტატობა ქალბატონი ნადიას ხელმძღვანელობით დახვეწეს და აქედან დაინაშაურდნენ: ი. ვეკუას სახელობის 42-ე მათემატიკური სკოლის ყოფილი დირექტორი ბატონი **გურამ დევდარიანი**, ნაძალადევის რაიონიდან გამოყოფილი გლდანის რაიონის განათლების განყოფილების ყოფილი გამგე ემილია (ჭუჭუნა) ხელაშვილი

(შემდგომში 113-ე საჯარო სკოლის დირექტორი), ნაძალადევის რაიონის განათლების განყოფილების მეთოდური კაბინეტის გამგე **მერი აფხაზავა** (შემდგომში 149-ე საჯარო სკოლის დირექტორი), 159-ე საჯარო სკოლის დირექტორის ყოფილი მოადგილე ბატონი **ანზორ გორგოძე**; ქალბატონი ნადიას ყოფილი მოსწავლეები: მცხეთა-თიანეთის სამხარეო განათლების განყოფილების გამგე (164-ე საჯარო სკოლის ყოფილი დირექტორი) ბატონი **თამაზ გვეჯაძე**, 32-ე საჯარო სკოლის დირექტორის მოადგილე ქალბატონი **ნელი ჭელიძე**, ცნობილი იურისტი **ლია მუხაშავრია**, ცნობილი ექსპერტი **ხათუნა ლავაზიძე**, საეკლესიო მეცნიერებათა დოქტორი, ვენეციის სახელმწიფო უნივერსიტეტ „კა“ ფოსკარის“ აზიისა და ჩრდილოეთ აფრიკის კულტურების კათედრის მკვლევარი, რომის პაპის აღმოსავლური ინსტიტუტის პროფესორი, ვატიკანის სამოციქულო ბიბლიოთეკის მეცნიერი კონსულტანტი **გაგა შურღია** და ბევრი სხვა. სკოლის დირექტორი **დემურ კლანდაძე** ახალშექმნილი საქარხნო რაიონის განათლების განყოფილების გამგედ გადაიყვანეს, 48-ე სკოლის დირექტორად ქალბატონი ნადიას ხელში აღზრდილი პედაგოგი, ან განსვენებული **სვეტლანა ჯერვლიძე** დაინიშნაურეს, რომელიც რამდენიმე წელიწად მატებულად ხელმძღვანელობდა აღნიშულ სკოლას.

ქალბატონი **ნადია რაზმაძე** სისხლხორცეულად იყო დაკავშირებული სამსახურთან, თავის ცხოვრებისეულ, ღვიძლ საქმედ მიაჩნდა იგი. პირადი ოჯახი არც შეუქმნია. ძმისშვილებს მზრუნველობდა. ერთ-ერთი მათგანი – **პაატა რაზმაძე** – დღეს 119-ე საჯარო სკოლის დირექტორია და დიდი მადლიერებით მოიხსენიებს აღმზრდელი მამიდის ამაგს.

ქალბატონი ნადია გამორჩეული იყო თავისი სიდიდნით. არ უყვარდა აჩქარება, ფაციფუცი, საქმის ნახევრად კეთება. საჭიროებისამებრ შენიშვნებს მუდამ კეთილმოსურნეობის პოზიციიდან იძლეოდა. მისთვის სრულიად უცხო იყო მედიდურობა, მბრძანებლობა, ვინმეს დამცირება. ამიტომაც მის სიტყვას მეტი დამაჯერებლობა ჰქონდა, ენდობოდნენ ამ გულითად ადამიანს და მისი სჯეროდათ.

სამწუხაროდ, დამთავრდა ამ სამაგალითო ქალბატონის ბოროქარი ცხოვრება. ცოტახნის წინათ მადლიერმა ახლობლებმა და მეგობრებმა სამუდამო სამყოფელამდე მივაცილეთ იგი. მსუბუქი იყოს მისთვის სათაყვანებელი ქართული მიწა. მისი თავდადებული ნაღვანი კი თაობიდან თაობაში მიედინება. დაე, იდინოს. ამინ!

მერი აფხაზავა,

შპს „ლილე“ კერძო სკოლის დირექტორის მოადგილე.

უკვლავით სიძონ სხირტლაძე!

მიმართვა სრულიად საქართველოს მასწავლებლობას!

ჟურნალი „რატელები“, გაზეთი „ლიტერატურული საქართველო“, საქართველოს მწერალთა ეროვნული აკადემია, მწერლები, პოეტები, ერის გამორჩენილი ადამიანები და საზოგადო მოღვაწეები, ყველა ჩართულია ერისა და ქვეყნის დიდი მასწავლებლის, კაცობისა და მეგობრობის ეტალონის, უებრო თამადის, **სიმონ სხირტლაძის** სახლ-მუზეუმის გახსნის საერო საქმეში. სახლი, რომელიც მდებარეობს გოგებაშვილის ქუჩა №22-ში და

ჩვენს ასოციაციას – **საქართველოს პედაგოგთა უფლებების დაცვის კავშირს**, მატერიალური ღირებულების თვალსაზრისით, დიდი საქმეები აქვს გაკეთებული. უკურნებელი სენით დაავადებულ პედაგოგთა შვილების უცხოეთში სამკურნალოდ და მინისძვრით დაზარალებულ პედაგოგთა ოჯახების დასახმარებლად ასიათასობით თანხა გვაქვს შეგროვებული. სიტყვა, და რაც მთავარია საქმე, ჩვენზეა ძვირფასო კოლეგებო!

ამშვენებს მემორიალური ნარწერა — აქ ცხოვრობდა ბატონი **სიმონ სხირტლაძე**, გამოსასყიდა. იქ სიმონ სხირტლაძის სახლ-მუზეუმი გასახსნელი.

ჩვენდა სამწუხაროდ, ქართველი ერი, დიდი პედაგოგების ძეგლებითა და სახლ-მუზეუმებით განებივრებულნი არა ვართ. ამდენად, აღნიშნული ბინის გამოსყიდვა (ფასი 50000\$) ვფიქრობ, რომ საქართველოს მასწავლებლობის უპირველესი მოვალეობაა, თითოეულმა ჩვენგანმა ერთი დოლარი რომ გავიღოთ, ბინას გასხვისებისგან გადავარჩინოთ და მომავალ თაობებს, როგორც დიდი პედაგოგის, ისე მასწავლებლისადმი ერის უსაზღვრო სიყვარულის უკვდავ ძეგლს დაუჭოვებთ.

წურც იმას დავივინებთ, რომ ამ ეროვნულ საქმეში ჩვენთან ერთად მთელი საქართველო უნდა ჩაერთოთ.

იმედს გამოვთქვამთ, რომ დიდი პედაგოგის სახელის უკვდავყოფაში გადამწყვეტ სიტყვას საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო და თბილისის მერია იტყვის.

საბანკო ანგარიში: საქართველოს ბანკი:

GE77BG000000815013600

პატივისცემით, არასამთავრობო ორგანიზაცია საქართველოს პედაგოგთა უფლებების დაცვის კავშირის პრეზიდენტი – **ბორჩა ბურბანიძე**.

საკონტაქტო ტელეფონი:
599 43 44 35;
599 13 62 43; 2 34 13 13.

საკაქლაპო კუთხა

შეგიძლიათ განათავსოთ:

**განსხადაბები
ვილოსუაბი
ნაქროლობები
სხვა ინფორმაცია**

ეს წიგნი პედაგოგმა დაწერა

ვინ დაიბრუნებს აფხაზეთს?

ვინაა აფხაზეთის ტკივილი არ ტკივა, არაქართველია! ასეთია ამ წიგნის დედააზრი. ვინც აფხაზეთის დაბრუნების შანსი ხელიდან გაუშვა, მოლაღატა! ასეთია წიგნის სულისკვეთება. და ეს წიგნი დაწერა ცნობილმა მწერალმა და პედაგოგმა ტარიელ მუმლაძემ სახელწოდებით „ქალი ენგურს გაღმა“.

აფხაზეთის ომზე დაწერილთა შორის

ეს წიგნი ერთ-ერთი საუკეთესო და მძაფრსიუჟეტია. მას პირობითად შეგვიძლია ვუწოდოთ მხატვრულ-ისტორიულ-პოლიტიკური რომანი. სამივე კუთხით სწორად და მალალ დონეზე არის გააზრებული-განალიზებული-შეფასებული მოვლენები, ტრაგიკული ეპიზოდები და საზოგადოების ფსიქოლოგია.

მოქმედების არეალი გალის, ოჩამჩირის, ტყვარჩელის რეგიონებია. ამ რეგიონების ავტორი ოჩამჩირიდანაა (ახალი კინდლიდან) და მეგონა ჩემზე უკეთ არავინ იცნობდა ამ მხარეს, მის კოლორიტს, აფხაზეთისა და ქართველების თანაცხოვრება-მეგობრობის შინაარსს. ყოჩაღ, ბატონო ტარიელ, რომ თქვენ, ლაგოდეხელი კაცი, რომელსაც არასოდეს გიცხოვრიათ აფხაზეთში, ასე ღრმად ჩანვდით და გაითავისეთ აქაური ადამიანების ტრაგედია.

ეს ეპოპეა-მოქმედება გაშლილია ქვემარტივი პატრიოტების ლიანა ანთიასა და ნიკოლოზ ნანავას იდი ოჯახის, მათი შვილების: ოთარ, ომარ, მურმან, გალინა ნანაევის, აფხაზი მეგობრების ბუხუტი

შამბას და გონერი აჩბას ცხოვრება-ერთ-ერთობათა ფონზე.

რომანში მხატვრულად ნაჩვენებია დიდი სამამულო ომისა და მის წინარე პერიოდში ამ პერსონაჟთა თავგადასავლები. შთამბეჭდავად არის წარმოდგენილი ქართველი დედის სახე. ლიანა ანთია მაგონებს ილია ჭავჭავაძის ქართველ დედებს, რომლებიც მამულს უზრდიდნენ შვილებს.

სტატია რომ ვწერდი, ტელე „ობიექტივის“ ეკრანზე აფხაზეთის შესახებ საუბრობდა ამ წიგნის ერთ-ერთი პერსონაჟი, დიდი პატრიოტი კაცი აკაკი გასვიანი.

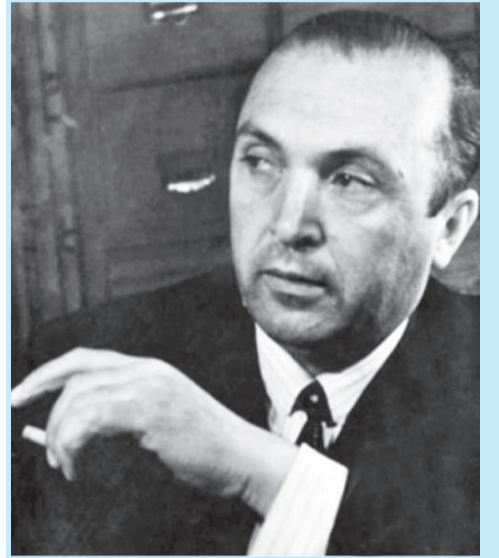
წიგნში შემზარავია სოხუმის დაცემის, ჭუბურის ტრაგედიის, ასევე ლაღატის ეპიზოდები. ამის გამო, ხომ აფხაზეთის დაბრუნების ბევრი შანსი გაუშვით ხელიდან? ხომ ცნობილია, რამდენი ოთხხრივი თუ ჟენევის შეხვედრა ჩატარდა უშედეგოდ? (შედეგი იყო შეხვედრის დასრულებისას მხოლოდ მონაწილეთა რესტორანში შესვლა).

რეცენზიაში ყველაფერს ვერ შევხებით. მკითხველსაც ხომ უნდა დაეუტოვოთ წიგნი ნასაკითხად?

ვინ დაიბრუნებს აფხაზეთს? – ვთქვით სათაურში. ვინ და ლიანა ანთიას, ნიკოლოზ ნანავას მათი შვილებისა და მეგობრებისთანა პატრიოტი, მამულისთვის, ქართველობისთვის გულანთებული ადამიანები დაიბრუნებენ.

პორის კინდელი

დედის დედა პედაგოგმა

«სასიამოვნო» მიკრონოვები

ესეც შენი მათხოვარი

მატროტი ყოველ მგზავრობაზე ვაგონში ჩემნინ 3-4 მათხოვარი მაინც გაივლის. ათი წელია ვხვდები ერთ გრუზათმიან, თავხედ ბიჭს. ნახევარი თბილისი იცნობს მას. ვაგონში არ დაბადებულა, თორემ აქ გაიზარდაო, – ამბობენ მგზავრები.

მუხლებზე დავარდება, თავს შეგაცოდებს... და მის ყულაბაში „თეთრების“ ჩხრილია. არა მგონია, სკოლაში დადიოდეს. ერთი რამ მიკვირს: მშვენივრად არის ჩაცმული, ჩემს შვილიშვილებზე უკეთესად.

„დიდუბის“ გაჩერებაზე ერთად ჩავედით. ქურთუკის ჯიბიდან მყის დააძრო ძვირადღირებული „ბიზნესმენური“ მობილური: დედა, დღეს კარგად ვიმუშავე. ესეც შენი მათხოვარი.

ჟომპოუცერი – უყციში და პანაცეა?

იდიოტი უნდა იყო, დღეს კომპიუტერის უდიდესი სიკეთე და სასწავლო დანიშნულება არ გესმოდეს. ამ თემაზე ერთ სკოლის დირექტორთან კამათი მომივიდა.

– თქვენ და თქვენი პედაგოგები მასწავლებლის გაზეთს რომ არ იწერთ, არ გჭირდებათ?

– საკუთარი „ვებ-გვერდი“ გვაქვს, სადაც ყველა საჭირო მასალა თავს იყრის.

– „ვებ-გვერდს“ თავისი დანიშნულება აქვს, ადგილობრივი მოხმარებისაა, ჩაკეტილი წრეა. არ გინდათ, გარეთ, საგანმანათლებლო სივრცეში გაიხედოთ?

– შევყოფ თავს ინტერნეტში და ყველა ინფორმაციას მოვიპოვებ.

– კომპიუტერი მაინც სწავლების ტექნიკური საშუალებაა და არა პანაცეა.

გაზეთით კი, პედაგოგი უფრო მეტ ცოცხალ სასწავლო პროცესს, მეთოდებს, სხვის გამოცდილებას ეზიარება.

– არა, კომპიუტერია ყოველსაშემძლე, ყველაფრის თავი და თავი...

– თუ თქვენს ლოგიკას ჩავუღრმავდებით, მაშინ მასწავლებელიც არ იქნება საჭირო. მოსწავლე შინ მიიღებს აღზრდა-განათლებას. არც დირექტორი იქნება საჭირო...

დაფიქრდა. დუმილი. დუმილი კი, თანხმობის ნიშანია.

სკოლაში გამოქრული

სკოლის თემაზე გაზეთისთვის მასალა მჭირდებოდა და ვურეკავ სკოლის დირექტორს. საქმეთა მმართველმა გამომძიებელით გამოიძია: „ვინა ვარ, სიდან მოვსულვარ, რა საქმეზე ვარ სადაო“, და შემდეგ მიიხრა:

– დირექტორი სამინისტროშია ნასული.

კიდევ ცხრა სკოლაში დავრეკე. ყველგან ერთიდაიგივე, „გამომძიებლის“ შეკითხვა-პასუხები: „დირექტორი შენობიდანაა გასული“, „სამინისტროშია ნასული“, რესურსცენტრში იმყოფება“, „შეხვედრაზეა“...

„გონივრული ეჭვი“ გამიჩნდა. გამახსენდა: ერთ სკოლაში ჩემი მეგობარი მუშაობს. – დირექტორი სკოლაშია? – ვეკითხები, – დიახ, თავის კაბინეტშია.

იმწამსვე სკოლაში დავრეკე. ჩემზე დოსიეს შეგროვებას მორჩა საქმეთა მმართველი და მპასუხობს: დირექტორი „რესურსცენტრშია“ ნასული. არ ვიცი, როდის დაბრუნდება.

– მობილურის ნომერს ვერ მომცემთ? – აკრძალული გვაქვს.

ამის შემდეგ მოდი და ნუ გაგახსენდება: „ფიცი მწამს, ბოლო მაკვირვებსო“.

საყვარელნი სოხარნი

დიდ სასკოლო ღონისძიებაზე საინტერესო სტატია გამოვაქვეყნე. რადგან გაზეთი არავის ჰქონდა გამოწერილი და არც ჯიხურებში იყიდებოდა, პედაგოგებმა მიხოვეს: მოგვითანე, შევიძენოთ. ზოგმა იყიდა, ზოგმა – არა.

– თავისი პროფესიული გაზეთი პედაგოგს არ უნდა აინტერესებდეს? – გამოვთქვი საყვედური.

– არ შევიძენ. იმ წერილში ნახსენები არა ვარ, – პროტესტი გამოხატა ერთმა მიდღურულად ჩაცმულმა ქალბატონმა.

– მესმის ხელმოკლე პედაგოგის ყოფა, მაგრამ არა მგონია იმასაც წელიწადში ერთ-ორჯერ თავისი პროფესიული გაზეთისთვის 80 თეთრი დაენახოს, – ისევ გამოვთქვი ზოგადი საყვედური.

პროტესტანტ პედაგოგს სიღარიბის არაფერი ეტყობოდა. მისი გახსნილი ჩანთიდან ძვირადღირებულ ჟურნალს ამოვეყო თავი, რომლის ყდაზე შიშველი ქალის ფოტო მოჩანდა.

მოსა მწარალი

იოსებ ნონეშვილი

დედა

დედაც – სიცოცხლის დიდო საწყისო, დედაც – ცხოვრების ბუჩქლო მაგარო, ეს გული შენი გულით ხალისობს, შენი თვალებით ვხედავ სამყაროს.

ჩემს აკვანს ფერად ღილაკებისა შენ დამღებოდი „ნახას“, „მზე შინას“. რამდენი დამე აზ გძინებია, რამ ჩემთვის ძილი გესწავლებინა.

შენ ჩემი ხელი ხელში გეჭიბა, აზ მშობლებოდი წუთით, საათით. რამ სიბრძნული გესწავლებინა შენც დადიოდი ჩემთან ტაატიო.

მე შენი წმინდა შუქი მეფინა, შენსკენ მოვებოდი ხელეგამილი, რამ ლაბარაკი გესწავლებინა, შენც ტიტინებდი ჩემთან ბავშვიო.

თურმე რამდენჯერ ავად გავმწარავარ, რამდენჯერ სენმა ხელი დამწია, დედაც, იმდენჯერ ბლუჯა ჭაღარა, თმებში ჭაღარა შემთვებარია.

დედაც – სიცოცხლის ტკბილო საწყისო, დედაც – ცხოვრების დეზიტაგ მაგარო, ეს გული შენი გულით ხალისობს, შენი თვალებით ვხედავ სამყაროს.

ნომრის რედაქტორი პორის მიშვილაძე

სახალხო განათლება №3 (4507) 25 თებერვალი, 2015 წელი გაზეთი გამოდის 1928 წლიდან

რ ე დ კ ო ლ ე ბ ი ა

ზურაბ ქობალია (თავმჯდომარე) 599 34-37-27; ნათელა ქიმერიძე 595 58-45-72; ბორის მიშველაძე 555 59-60-50; რომან მოსეშვილი 599 34 41 41; ნათია გურგენიძე 593 42-22-58; ეკა მამუკაშვილი 557 20-85-04

E-mail: sakhalkho.ganatileba@gmail.com

ტელ: (0 32) 2 99 80 00 (0 32) 2 98 48 07; (0 32) 2 99 63 52

ISSN 1987-9113

9 771987 911009